

JAVASLAT

Az egyetemi és főiskolai hallgatók állami támogatásának
új rendszerére /elméleti vázlat/

I.

I. Ösztöndíjrendszer problémái

Jelenlegi kategóriarendszer nem felel meg a vele szemben támasztott követelmé-
nek:

Jövedelmeket csak bevételi oldalról vizsgálja és figyelmen kívül hagyja kiadá-
struktúráját

Nem számol a családok vagyoni helyzetével, életszínvonalával, csak a kereseti a-
nyokat hasonlítja össze

Kategóriabesorolás megbízhatatlan, visszaélésekre ad alkalmat

Nem differenciált a felosztás, nem érzünk minőségi különbségeket az egyes kategó-
ák között

Szociális ösztöndíj

Száma kevés, reálértékben jelentősen visszaesett a 70-es években

Állam az oktatás költségeiből aránytalanul nagy részt hárít a családra

Felsőoktatási intézmények hallgatói az azonos korosztályba tartozókkal szemben
nagy időre kiható anyagi hátrányba kerülnek -- nem keresők lévén. Ez kontra-
indikációt vált ki az egyetemekre és főiskolákra történő jelentkezésnél.

Kategóriarendszer akadályozza a szociális ösztöndíj igazságos elosztását

Iskolai ösztöndíj

Nem ösztönöz a tanulásra, nem differenciál eléggé

Nem a gyakorlati igényeknek megfelelő tanulásra ösztönöz; akadályozza a tantár-
ak között differenciáló tanulást s az egy tárggyal, témával való elmélyültebb
dolgozást, nehezíti a hallgatói kreativitás kibontakozását

Ezen problémák megoldása az oktatás átfogó reformja nélkül elképzelhetetlen.

Iskolai kívüli segély

Az iskolai igények ellenőrizhetetlensége miatt nem a valóban rászorulóknak kapják

Az iskolai segély összege elaprózódik, ezért célját nem éri el

Iskolára váró egyéb problémák

Szükségesnek tartjuk bevezetni a GYES-t az egyetemi és főiskolai hallgatók szá-
rára is

Az egyetemi és főiskolai éveket számítsák be a munkavállalói időbe

A támogatási rendszer tegye lehetővé az anyagilag független megélhetést az egye-
mi és főiskolai évek alatt, különösen a családos hallgatók esetében.

II.

Az új támogatási rendszer alapkategóriái

Fogyasztói kosár

A hallgatók átlagos életszínvonalát s annak folyamatos változását méri. Ebből
megállapítható a mindenkori átlagos megélhetéshez szükséges összeg. Ez alapján
az állami támogatás reális mértéke megállapítható.

Jövedelmek kategória

Az új módszer kell meghatározásához kidolgozni. Kevesebb kategóriát kell megállapí-
tani ahhoz, hogy minőségi különbségeket tükrözzenek. Ne csak az egy főre jutó
fizetést vegyék figyelembe, hanem egyéb, az életszínvonalat jellemző mutatókat
is. Pl. a lakás minősége, magánhasználatban levő föld, üdülőtételek, családi kia-
adások, előforduló tartós betegség stb. Ennek reális megvalósítására csak egy
országosan egységes adatfelvétel adhat lehetőséget -- tudomásunk szerint kiala-
pítására történnek lépések.

Hitel

Mivel a fogyasztói kosár összegét az állammal adott összeggel nem érhetjük
el -- ismerve a népgazdaság helyzetét -- a különbséget hitel felvételével lehet
biztosítani. Ez lehetővé tenné az egyetemisták anyagi függetlenségét. A hitel

ztásával kapcsolódna össze a tanulmányi munka.

ulmányi mutató

zetezői: a tanulmányi idő folyamán a legfontosabb tárgyakból /szigorlati tár-
k/ elért vizsgaeredmények; az államvizsga eredménye és a szakdolgozat minősi-
e; a folyamatos tudományos diákköri munka eredménye.

ciónk

ilgatók kategóriájuk alapján differenciált ösztöndíjat kapnak
gyasztói kosár által meghatározott összeg és az ösztöndíj különbségét a hall-
 hitel formájában felveheti

ulmányi mutatótól függően lehetővé válna a kamat, valamint a hitel bizonyos
adának elengedése

ulmányok befejezése után megkezdődhet a visszafizetés bizonyos maximált idő-
rás után. A visszafizetés időtartama függene az anyagi helyzettől.

1981. október 5.

Pécsi Tudományegyetem
Közgazdaságtudományi Kar
szakkollégiuma

gyzésünk az ösztöndíj-elosztási rendszer módosításához: 1. Ennek megválasztá-
yen karl, esetleg egyetemi "belügy". 2. A jelenlegi anyagi helyzet mellett ta-
bb volna, ha a jó tanulmányi munka biztosítaná az anyagi létminimumot a hall-
ak. 3. Az ösztöndíj emelésének összege bármilyen elosztási szisztéma mellett
mpenzálja az ösztöndíj reálértékének elmúlt évekbeli csökkenését, ezért a vál-
k feletti vita ne vonja el a figyelmünket az Ifjúsági Parlament többi fontos
éről. 4. A pécsi javaslatról: az anyagi probléma túllép az egyetemi éveken.
ruló hallgató a legtöbb esetben első fizetésével sem képes elérni a korábbi,
ményekkel javított életszínvonalát. Ezt az egyetemi évek alatt felvett köl-
l súlyosítani nem volna szerencsés, hiszen ekkor kell megküzdenie a lakás-
s, családalapítás anyagi gondjaival is. -- "..." Szerk./

TUDOMÁNYEGYETEMEK KISZ-VEZETŐINEK TALÁLKOZÓJA BUDAPESTEN /1981.okt. 2-3./

észtvevők: KLTE, JATE, ELTE /a szervező/, Közgáz, a pécsi tudományegyetem, a
minisztérium, AKISZ KB EFO, a budapesti KISZ-bizottság képviselője. A találko-
ja az volt, hogy a vitatott kérdésekben a tudományegyetemek egyeztetett véle-
l tudjanak felkészülni az ágazati Ifjúsági Parlamentekre.

Marxizmus-leninizmus oktatásának néhány kérdése:

ditóként ismertetésre került egy szempontrendszer, amely a marxizmus-leniniz-
tatásának hallgatói véleményezésére adna módot. A vita során kiderült, hogy a
öző intézményekben más fajsúlyu problémát jelent e tárgy oktatása. Az elmondot-
apján úgy tűnt, hogy a vidéki egyetemeken nem fogják külön pontban tárgyalni
usági Parlamenten, hanem csak az általános képzéskorszerűsítés részeként. /Oka
probléma hiánya, hanem a megfelelő színvonalu elemzés hiánya./ Pécsen egy P
c. tárgy bevezetését javasolják a hallgatók, amely nem politikai tájékoztató
hanem az aktuális politikai események nagyobb igényű, elméleti összefüggése-
gyarázó tárgyalása. A minisztérium megfelelő osztálya munkacsoportot hozott
a marxizmus-leninizmus oktatás helyzetének fölmérésére. Nem a szokványos belső
ésnek szánják ezt a vizsgálatot, hanem a marxizmus-leninizmus oktatásának a
keresik a mai oktatási rendszerben. A KISZ lehetősége abban van, hogy megfo-
egyeztetett és megalapozott véleménnyel hasson az új koncepcióra.